

**HEDEN I.V.M. VERZENDING NA DE MR VAN 29 NOVEMBER
TER BESLISSING**

Aan

de minister

[Handwritten signature]

Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Ondertekening Kamerbrief WRR-rapport 'Europese
vergrijzing in het vizier'

Datum
28 november 2024

Notanummer
2024-0000550028

Bijlagen
Kamerbrief

Aanleiding

- Vorige week heeft u akkoord gegeven op de concept kabinetsreactie op het WRR-advies over Europese vergrijzing (zie bijgevoegd).
- Bredere interdepartementale afstemming in de CoCo heeft deze week plaatsgevonden. Dit heeft geleid tot enkele beperkte aanvullingen.
- De brief zal op 29 november na de MR naar de Eerste en Tweede Kamer worden verzonden.

Beslispunten

- Indien akkoord wordt u gevraagd de twee Kamerbrieven te ondertekenen.
- Graag uw akkoord voor het openbaar maken van bijgevoegde eerdere nota's en de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's. Omliggende delen worden voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Kernpunten

- In de brief zijn nog enkele aanvullingen gedaan op verzoek van SZW en OCW. Deze richten zich op de Nederlandse inzet ten aanzien van productiviteitsgroei, onderzoek en innovatie en aandacht voor verschillen tussen groepen.
- Bij de vorige versie was het nog onduidelijk of de minister van BZ medeondertekent. Dit zal het geval zijn.

Toelichting

Aanpassingen na vorige versie

- Toevoeging (in cursief) bij algemene appreciatie pagina 4, derde alinea ('In het regeerprogramma..'): over prioriteit geven aan kwaliteit van werk en productiviteit door in te zetten op innovatie en arbeidsbesparende technologieën.
"Daarnaast zal het kabinet scherper kijken naar wat voor arbeidsvraag zij stimuleert via beleid (zoals subsidies, fiscale faciliteiten en regelgeving) en geeft het kabinet prioriteit aan verhoging van *de kwaliteit van werk en productiviteit door innovatie en de toepassing van arbeidsbesparende technologieën te stimuleren.*"
- Toevoeging (in cursief) bij algemene appreciatie pagina 5, eerste alinea ('Daarnaast blijft het kabinet..'): over inzet op versterken van onderzoek en

innovatie in de EU ter vergroting productiviteit beroepsbevolking. Er wordt een link gemaakt naar een aanbeveling in het Draghi rapport hierover.

"Daarnaast blijft het kabinet zich inzetten voor het versterken van onderzoek en innovatie in de EU om de productiviteit van de beroepsbevolking te vergroten, zoals onlangs in het rapport over concurrentievermogen van Draghi aanbevolen¹."

- Toevoeging (in cursief) bij aanbeveling 1a over het belang van het in beeld brengen van verschillende effecten tussen groepen van vergrijzing in Europese monitoring.
"Daarbij acht het kabinet het van belang deze monitoring vorm te geven, door bij het in beeld brengen van de effecten van vergrijzing in te gaan op verschillen tussen groepen."
- Toevoeging (in cursief) bij aanbeveling 2a ('Naast het verhogen..') over het belang van vergroten productiviteitsgroei en inzet hierop zowel nationaal als in de EU (o.a. door inzet op onderzoek en innovatie):
"Het kabinet zet zich hier op nationaal niveau voor in (zie hiervoor ook appreciatie 3a), maar vindt het ook zaak om hier EU-breed prioriteit aan te geven, onder andere door in te zetten op onderzoek en innovatie."
- Toevoeging (in cursief) bij aanbeveling 3a over het belang van aandacht voor verschillen tussen groepen (voorbeeld over mantelzorg combineren met werk/onderwijs) en aandacht voor de relatief kwetsbare positie van veel vrouwen.
"Daarbij is ook van belang om aandacht te hebben voor verschillen tussen groepen, zoals de druk die vergrijzing bijvoorbeeld legt op groepen die mantelzorg moeten combineren met werk en/of onderwijs en scholing. Bijkomend aandachtspunt is onder meer de relatief kwetsbare positie van veel vrouwen, die gemiddeld een relatief lagere pensioenopbouw hebben en relatief minder vaak financieel zelfstandig zijn."

¹ [97e481fd-2dc3-412d-be4c-f152a8232961_en \(europa.eu\)](https://www.europa.eu)